

**Magiczny
Kraków**

Wielkie teatralne święto - trwa Festiwal Boska Komedია

2024-12-13

6 grudnia Kraków ponownie stał się centrum teatralnego świata i żarliwej debaty. 17. edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Boska Komedია, odbywająca się pod hasłem „You Are So Fucking Special” przyciąga uwagę zarówno lokalnej, jak i międzynarodowej publiczności.

Tegoroczne hasło festiwalu „You Are So Fucking Special”, inspirowane jest utworem brytyjskiego zespołu Radiohead i podkreśla indywidualizm twórczy artystek i artystów oraz wyjątkowość każdej ludzkiej historii. Dyrektor artystyczny festiwalu, Bartosz Szydłowski, podkreśla, że hasło to manifest akceptacji i afirmacji różnorodności.

– Nasze dramatyczne opowieści, nawet te pełne bólu, mogą być źródłem siły, jeśli potrafimy o nich opowiadać przekonująco – mówi Szydłowski – Hasło festiwalowe nie jest żadną tezą, stawiamy pytania i tworzymy spectrum, po którym porusza się sam widz.

Boska Komedია to zatem także festiwal trudnych pytań, który nie boi się prowokacji i badań nastrojów w dramatycznie spolaryzowanych społeczeństwach Zachodu. W czasach intensywnej autokreacji warto zmierzyć się z pytaniami o nasze prawdziwe miejsce w świecie. Festiwal jest doskonałą okazją do takiej refleksji. Podczas tegorocznej edycji festiwalu zaprezentowanych zostanie ponad dwadzieścia starannie wybranych spektakli, w tym produkcje z Polski i przedstawienia zagraniczne. Festiwal tradycyjnie podzielony jest na sekcje: Inferno, Purgatorio i Paradiso.

Na szczególną uwagę zasługuje konkurs Inferno, w ramach którego polskie spektakle są oceniane przez międzynarodowe jury: Snježana Abramović Milković z Chorwacji, Francesc Casadesús i Calvó z Hiszpanii, Park Junghee z Korei Południowej, Thobile Maphanga z Republiki Południowej Afryki, Giacomo Pedini z Włoch oraz Deepan Sivaraman z Indii, które przyzna 11 nagród. Sekcja Purgatorio zaprezentuje 8 spektakli pozakonkursowych, w tym dwa międzynarodowe. Natomiast sekcja Paradiso (7 spektakli) będzie jak co roku prezentacją młodych talentów, które podejmą się artystycznych wyzwań w poszukiwaniu własnej tożsamości teatralnej.

Inferno

Konkurs Inferno to wybór spektakli dokonany przez grono selekcjonerów (Jacek Cieślak, Małgorzata Jabłońska, Magdalena Piekarska, Jacek Wakar) oraz dyrektora artystycznego, ukazujących wewnętrzną temperaturę polskiej sceny w nowej rzeczywistości politycznej. To również próba odpowiedzi na pytanie, czy polski teatr nadal pozostaje miarodajnym narzędziem pomiaru nastrojów społecznych i czy wciąż pełni rolę lustra, w którym przeglądają się artyści. Czy rzeczywiście, jak głosi hasło tegorocznej Boskiej Komedii, jesteśmy „So Fucking Special”? A może jedynie karmimy się tym przekonaniem, przesadnie pompując nasze ego, zatonęliśmy w procesie autokreacji, ukrywając jednocześnie rozczarowanie nową Polską i światem oraz nasze wewnętrzne zagubienie?

W ramach konkursu Inferno zaprezentujemy jedenaście spektakli. To „Wesele” Mai Kleczewskiej z Teatru im. J. Słowackiego, będące oskarżycielską reinterpretacją klasyki polskiej, tym razem w

**Magiczny
Kraków**

wydaniu Wyspiańskiego. „Chłopi” Remigiusza Brzyka z Teatru Ludowego to natomiast przeniesienie wielkiej powieściowej epopei Reymonta na scenę, z nowym spojrzeniem na rolę chłopskich kobiet, inspirowane bestsellerem „Chłopki” Joanny Kuciel-Frydryszak. Do świata wsi prowadzi nas hipnotyzująca „Piękna Zośka” Marcina Wierchowskiego z Teatru Wybrzeże, która w mistrzowski sposób opowiada o wszechobecnej przemocy, która zamyka serca na wyrażanie swoich emocji, rodzi złą miłość i prowadzi do rodzinnej zbrodni. W tegorocznej Boskiej Komedii kobiety odgrywają kluczową rolę. O ich walce o podmiotowość opowie spektakl „Dzieje grzechu” Wojtka Rodaka z Narodowego Starego Teatru w Krakowie. Powróci również Chór Kobiet Marty Górnickiej, prezentując „Matki. Pieśni na czas wojny” – mocny komentarz do konfliktu w Ukrainie.

Współczesne wykluczenie w zachodnim świecie ukazuje „Antygona w Molenbeek” Anny Smolar, oparta na dramacie wybitnego belgijskiego pisarza Stefana Hertmansa. Opowieść dotyczy Nourii, uzdolnionej studentki prawa, arabskiego pochodzenia, która staje do walki z bezduszną machiną państwową, pragnąc odebrać z kostnicy zwłoki swojego brata. Z kolei „Persona. Ciało Bożeny” Jędrzeja Piaskowskiego z Teatru Zagłębia w Sosnowcu rzuca światło na klasowe wykluczenie, i to zarówno w społeczeństwie, jak i w świecie teatru.

Jakub Skrzywanek w antyoperze „Człowiek z papieru” z warszawskiego Teatru Powszechnego wskrzesi legendarną Agnieszkę z „Człowieka z marmuru” Andrzeja Wajdy, umieszczając ją w świecie tandetnego blichtru muzycznej gali, gdzie śpiewa się radosne przeboje o polskiej biedzie i beznadziei. Muzyczną podróż w kosmos lat siedemdziesiątych XX wieku zaproponuje ubiegłoroczny laureat Boskiej Komedii, Mateusz Pakuła, w spektaklu „Złote płyty” z wrocławskiego Capitolu.

„Fobia” Markusa Öhrna i Karola Radziszewskiego z Nowego Teatru w Warszawie to z kolei komiksowy i groteskowy teatr okrucieństwa, w którym gejowskie bojówki porządkują korporacyjny bałagan, nie oszczędzając również artystów, którzy zdają się sprzyjać ich działaniom. Inny spektakl konkursowy tego teatru to „Elizabeth Costello” Krzysztofa Warlikowskiego. Znakomici aktorzy tworzą portret dekadentckiej Europy, bezsilnej wobec zbliżającego się końca.

Purgatorio

Boska Komedia to także Purgatorio, w tym roku zdominowane przez dwie międzynarodowe produkcje „Quanta” i „Neurony lustrzane”.

„Quanta” w reżyserii Łukasza Twarkowskiego, który jest najgorętszym polskim nazwiskiem światowego teatru. Totalny reżyser buduje na scenie bezkompromisowe wizje korzystając z warsztatu nowoczesnych technologii, połączonych z wrażliwością na wewnętrzny pejzaż aktora. Sceniczny świat Twarkowskiego i jego zespołu układa się wg zasady „przecinających się zdarzeń, kwantów, zmiennych losów bohaterów”. Widzowie poddani emocjonalnej sile obrazów, wręcz doświadczają zakłócenia czasu i przestrzeni. Spektakl w Krakowie traktowany jest jak europejska premiera, na którą zapowiadają się goście z całego świata.

W „Neuronach lustrzanych” legendarny zespół taneczny Sasha Waltz & Guests spotyka Rimini Protokoll, reżyserem i autorem koncepcji jest Stefan Kaegi. „Spiegelneuronen” jest projektem z pogranicza sztuki i nauki, łączy teatr dokumentalny z teatrem tańca. Szczególną rolę w spektaklu

**Magiczny
Kraków**

pełni sama publiczność reprezentując mózg, składający się z komunikacyjnych synaps.

Ponadto hity skierowane do szerokiej publiczności. Z jednej strony klasyka ze znakomitymi kreacjami aktorskimi: „Zemsta” A. Fredry z Maciejem Stuhrem w reż. Michała Zadary w anturazie gangsterskim z Teatru Komedia z Warszawy oraz „Rewizor” m.in. z Tomaszem Karolakiem i Krystyną Tkacz w reż. Łukasza Kosa, będący, dzięki brawurowej zabawie teatrem, doskonałą terapią przez śmiech.

Z drugiej strony bezkompromisowe tematy, uderzające celnie w najtrudniejsze sprawy. Wydarzeniem teatralnym ostatnich tygodni jest „Ocalone” z Agnieszką Przepiórką w reż. Mai Kleczewskiej przywołujące zbrodnie i cierpienie kobiet w czasie II wojny światowej na Zieleniaku. „Polowanie na osy”, adaptacja fenomenalnego reportażu Wojciecha Tochmana o młodej zabójczyni skazanej na dożywocie, w reż. Natalii Korczakowskiej ze znakomitymi kreacjami Dominiki Ostałowskiej, Wiktorii Kruszczyńskiej oraz Mai Pankiewicz. W końcu „null & void” Agaty Siniarskiej, radykalne solo, odpowiedź na katastrofę współczesnego świata. Jej ciało jak medium transmituje cierpienie, oskarżenie i niezgodę na wojny, zagładę ekosystemów i obojętność.

W programie towarzyszącym zaprosimy publiczność do teatrów krakowskich m.in. na takie spektakle jak: „Państwo” Jana Klaty z Teatru im. J. Słowackiego, „Requiem dla snu” Michała Nowickiego z Teatru Barakah, „Czy ja muszę to pamiętać. Hamlet” Anny Graczyk z Teatru sztuka na wynos, „Jak spieprzyliśmy wszystko” Pawła Szumca z Teatru KTO. Twórcy teatrów będą mogli uczestniczyć w pitchingowych sesjach z profesjonalistami festiwalowymi z całego świata.

Paradiso

Nie zabraknie również spektakli młodych twórczyń i twórców w sekcji Paradiso. Absolwenci szkół poszukują nowego języka, przynoszą do teatru nowe tematy. To sekcja pełna zaskoczeń, tygiel, w którym kształtuje się przyszłość naszej polskiej sceny. Spektakle studenckie Akademii Sztuk Teatralnych z Krakowa, Wydziału Tańca w Bytomiu, pokazy egzaminów reżyserskich oraz debiutanckie spektakle Anny Obszańskiej, Tadeusza Pyrczaka, Barbary Bendyk i Hany Umedy.

Głośno, ostro i na żywo. Boska Komedia zaprasza na festiwalowe spotkania

Festiwalowe debaty w sekcji Logorea skoncentrują się na pojęciu „bycia special” i jego wpływie na współczesną kulturę. W obliczu narcyzmu naszych czasów, paneliści – psychologowie, kulturoznawcy, terapeuci i aktywiści – pochylą się nad tym, jak współczesne społeczeństwo zmienia nasze postrzeganie siebie i innych. Co oznacza bycie „fucking special” w erze mediów społecznościowych? Jakie konsekwencje niesie kryzys tradycyjnej męskości i rozkwit kobiecości? Wśród zaproszonych gości znajdą się m.in. eksperci zajmujący się psychologią społeczną oraz przedstawiciele pokoleń, które mierzą się z wyzwaniami tożsamości i zmian społecznych.

W ramach sekcji Discussio odbędą się międzynarodowe dyskusje „Nothing is OK” i „It’s not OK” o roli sztuki w rozwiązywaniu problemów społecznych i o granicach, jakie stawiają sobie – świadomie lub nieświadomie – artyści. Co może zrobić sztuka, gdy świat staje w obliczu kryzysu? Z udziałem panelistów z RPA, Egiptu, Litwy i Szwajcarii, porozmawiamy o tym, czy sztuka rzeczywiście może być neutralna, czy może być narzędziem